

A O HODNĚ MOUDŘEJŠÍ. JEŠTĚ K OSMDESÁTINÁM MUDR. ŠEVČÍKA

MUDr. Jan Ševčík se v plné svěžesti a aktivitě dožívá letos významného životního jubilea. Po promoci nastoupil na OHS Teplice, kde byl okresním hygienikem MUDr. František Kotěšovec, se kterým dr. Ševčík navázal velmi těsnou spolupráci, a která se hned od jeho nástupu ukázala jako velmi činnorodá a obecně prospěšná, což se v praxi projevilo při řešení a v konečném zvládnutí stafylokokové enterotoxikózy. Velmi brzy se dr. Ševčík díky svým odborným znalostem a širokému rozhledu stal vedoucím Oddělení hygieny výživy (z oboru hygiena výživy také atestoval) a Oddělení hygieny dětí a dorostu a později též vedoucím Hygienického odboru, posléze pak okresním hygienikem. Poté přešel na KHS v Ústí nad Labem, kde pracoval jako vedoucí hygienického odboru a zástupce krajského hygienika. Do důchodu pak dr. Ševčík odcházel jako ředitel ZÚ v Ústí nad Labem. Tím ovšem jeho činnorodá práce neskončila. Stále učí na zdravotní škole a má řadu dalších odborných aktivit.

Dr. Ševčík vždy a v celé šíři uplatňoval své bohaté poznatky a znalosti z oboru hygieny. Se svými spolupracovníky (uměl si šťastně vybírat) řešil problematiku znečištění ovzduší v severočeské oblasti a prosadil suplementaci dětí vitaminem C. Podílel se na likvidaci epidemie hepatitidy typu A v rámci celé ČR, jejímž zdrojem byly zmrazené jahody dovážené z Polska. V centru jeho zájmu bylo také sledování zátěže novorozenců kojených mateřským mlékem kontaminovaným PCB.

V posledním decenniu 20. století byl dr. Ševčík jedním z organizátorů a hlavních řešitelů dlouhodobého a rozsáhlého mezinárodního projektu nazvaného „Teplice program – the impact of air pollution on human health“, jehož se zúčastnili odborníci celkem z 16 zemí, včetně pracovníků z Kanady (MUDr. Jitky Vobecké, hygieničky výživy a jejího manžela, epidemiologa MUDr. Josefa Vobeckého) a také dalších odborníků z USA. Projekt byl zaměřen na sledování vlivu znečištěného ovzduší na zdravotní stav obyvatelstva. Byla hodnocena řada parametrů charakterizujících zdravotní stav u obyvatel okresu Teplice náležejícího v té době k průmyslově nejvíce kontaminované oblasti České republiky, v porovnání s obyvatelstvem okresu Prachatic, jenž byl vybrán jako oblast s minimálním zatížením. Projekt přesvědčivě prokázal zhoršení mnoha zdravotních parametrů u oby-

vatelů žijících v znečištěném prostředí Teplicka a zvláště upozornil na zvýšený obsah kadmia v krvi branců a jeho možný vliv na snížení spermiogeneze.

Co se týče hygieny výživy, je třeba připomenout zásluhu dr. Ševčíka (spolu s dr. Kotěšovcem) na zřízení poraden výživy pro těhotné ženy a zavedení výpočetních programů pro sledování nutriční hodnoty stravy, a prosazení používání kaliperačních kleští pro přesná měření podkožního tuku při antropometrickém sledování populace.

Dr. Ševčík se vždy důrazně věnoval zvyšování odborných znalostí pracovníků hygienické služby. Pořádal krajské semináře, které vynikaly nejen odborností, ale vždy byly provázány hodnotným společenským programem. Zde je na místě připomenout jeho zásluhu na dvou menších publikacích, které zaznamenávají anekdotické příběhy, jež se při práci v hygienické službě přihodily. Jsou to „Největší sranda v hygienické službě“ (u příležitosti narozenin MUDr. Mirko Pulcharta, MUDr. Luboše Tichého a MUDr. Františka Kotěšovce) a „Ještě větší sranda v hygienické službě“ (narozeniny MUDr. Bohumila Turka, MUDr. Jaroslava Kříže a MUDr. Jana Ševčíka).

Největší pochvalu si zaslouží dr. Ševčík za svoji nejvýznamnější činnost. Ta spočívá ve velmi náročné organizaci konferencí hygieniků výživy s mezinárodní účastí, které se konají každoročně a tradičně vždy třetí zářijový týden již po 20 let pod názvem „Výživa a zdraví.“ (Posledních pět let je název Konference „Výživa a zdraví“ doplněn o název „Dny hygieny výživy prof. MUDr. Stanislava Hrubého“, abychom si stále připomínali odkaz tohoto významného lékaře a vědce). Konference mají vždy vysokou odbornou úroveň a na každý jednotlivý rok jsou stanovena aktuální témata. Pravidelně také vychází jejich sborník s přehledně uspořádanými texty přednášek včetně literárních odkazů.

Přejeme MUDr. Janu Ševčíkovi nejen pevné zdraví, ale též i neutuchající nadšení pro další aktivity.

Honzíku, za všechny Tvé přátele a spolupracovníky

MUDr. B. Turek, RNDr. P. Šíma